

**KHN.0042 Jld 2
3 Julai 2021**

**YA Hakim-Hakim
Mahkamah Persekutuan**

**YA Hakim-Hakim
Mahkamah Rayuan**

**YA Hakim-Hakim/Pesuruhjaya Kehakiman
Mahkamah Tinggi
Seluruh Malaysia**

**Hakim Mahkamah Sesyen
Mahkamah Sesyen
Seluruh Malaysia**

**Majistret
Mahkamah Majistret
Seluruh Malaysia**

**Pegawai Penyelidik/ Timbalan Pendaftar
Penolong Kanan Pendaftar
Mahkamah Persekutuan/Mahkamah Rayuan/
Mahkamah Tinggi/Mahkamah Rendah Seluruh Malaysia**

**ARAHAN KETUA HAKIM NEGARA
BILANGAN 9 TAHUN 2021
URUSAN DAN PENGENDALIAN PROSIDING KES JENAYAH DI
MAHKAMAH SEMASA TEMPOH PELAN PEMULIHAN NEGARA
FASA I DAN II**

**PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 16A Akta
Mahkamah Kehakiman 1964 [Akta 91] dan seksyen 3A Akta Mahkamah**

Rendah 1948 [Akta 92] yang diubah suai melalui Akta Langkah-Langkah Sementara bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 [Akta 829], saya mengeluarkan Arahan ini bagi memperuntukkan perkara berhubung dengan urusan dan pengendalian prosiding kes jenayah di Mahkamah-Mahkamah di seluruh Malaysia sepanjang tempoh Pelan Pemulihan Negara Fasa I dan II seperti yang berikut:

PEMAKAIAN

2. Arahan ini terpakai bagi urusan dan pengendalian kes jenayah di Mahkamah-Mahkamah di seluruh Malaysia sepanjang tempoh Pelan Pemulihan Negara Fasa I dan II.
3. Arahan ini hendaklah dibaca bersama Tatacara Operasi Standard Pencegahan Wabak Covid-19 Di Mahkamah Seluruh Malaysia dan Tatacara Operasi Standard Pencegahan Wabak Covid-19 Di Mahkamah Seluruh Malaysia Bagi Pengguna Mahkamah (SOP) yang telah diedarkan oleh Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia (PKPMP) dan telah mula berkuat kuasa pada **27 Januari 2021**.

TAFSIRAN

4. Dalam Arahan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“Mahkamah” ertinya Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan, Mahkamah Tinggi, Mahkamah Sesyen atau Mahkamah Majistret; dan

“Pelan Pemulihan Negara” ertinya Pelan Pemulihan Negara Fasa I dan II yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan Pencegahan Dan Pengawalan Penyakit Berjangkit (Langkah-Langkah Di Dalam Kawasan Tempatan Jangkitan) (No. 4) 2021 [P.U.(A) 278/2021].

JENIS KES

5. Prosiding kes jenayah di Mahkamah terbuka hanya akan dijalankan bagi kes-kes yang berikut:
 - (a) prosiding rayuan jenayah bagi Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan dan Mahkamah Tinggi;
 - (b) kes-kes untuk —
 - (i) permohonan reman, pertuduhan baharu dan permohonan jenayah pelbagai;
 - (ii) pengakuan salah serta fakta dan hukuman;
 - (iii) pertuduhannya ditarik balik;
 - (iv) dipindahkan ke Mahkamah Tinggi; dan

- (iv) keputusan,
 - (c) kes-kes sambung bicara bagi perbicaraan penuh pra-2020;
 - (d) perbicaraan yang melibatkan tertuduh kanak-kanak yang ditahan reman; dan
 - (e) perbicaraan kes-kes berkepentingan awam merangkumi kes-kes rasuah, jenayah komersial, alam sekitar, *Habeas Corpus*, keganasan rumah tangga dan pelanggaran terhadap Peraturan-Peraturan yang diperbuat di bawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342].
6. Walau apa pun peruntukan di bawah perenggan 5, Mahkamah mempunyai budi bicara untuk menentukan apa-apa kes dijalankan dengan mempertimbangkan faktor-faktor yang berikut :
- (a) sebab-sebab istimewa dan hal keadaan luar biasa (*special and exceptional circumstances*);
 - (b) faktor kesegeraan termasuklah melibatkan faktor kesihatan dan keupayaan saksi;
 - (c) apa-apa arahan Kerajaan dari semasa ke semasa berkaitan dengan Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan (PKPD); dan

- (d) apa-apa hal keadaan lain yang akan dipertimbangkan oleh Mahkamah.

PEMFAILAN KES JENAYAH

7. Pemfailan kes jenayah baharu / notis rayuan dan dokumen-dokumen akan dilaksanakan melalui sistem aplikasi Mahkamah.

PENGURUSAN KES

8. Pengurusan kes hendaklah dijalankan—

- (a) melalui teknologi komunikasi jarak jauh mengikut kesesuaian kes dan pihak-pihak yang terlibat; atau
- (b) sekurang-kurangnya tiga (3) hari atau dalam apa-apa tempoh masa yang bersesuaian sebelum perbicaraan untuk mengelakkan sebarang penangguhan pada saat-saat akhir.

9. Semasa pengurusan kes bagi prosiding sambung bicara, Timbalan Pendakwa Raya / Peguam hendaklah memaklumkan kepada Mahkamah perkara-perkara yang berikut:

- (a) bilangan saksi yang terlibat, anggaran tempoh masa yang diambil bagi satu-satu saksi, jadual kehadiran saksi dalam sesuatu prosiding dan status COVID-19 atau kesihatan saksi;

- (b) anggaran masa yang akan diambil untuk keseluruhan prosiding;
- (d) keperluan untuk mendapatkan khidmat jurubahasa asing, sekiranya diperlukan oleh tertuduh atau saksi semasa memberikan keterangan;
- (e) maklumat daripada institusi penjara berhubung dengan status COVID-19 atau kesihatan tertuduh;
- (f) jika pihak-pihak yang terlibat dalam prosiding termasuk dalam kategori berisiko atau menghadapi kesukaran untuk hadir ke Mahkamah, permohonan awal untuk penangguhan hendaklah dibuat; dan
- (g) apa-apa perkara lain berhubung dengan kes tersebut yang difikirkannya sesuai dan wajar.

10. Bagi memastikan kelancaran prosiding pengakuan salah / fakta dan hukuman / tarik balik pertuduhan dan kes-kes yang sedia untuk dipindahkan ke Mahkamah Tinggi, semasa pengurusan kes Timbalan Pendakwa Raya hendaklah memaklumkan Mahkamah bahawa—

- (a) semua ekhibit / laporan kimia / laporan akhlak / apa-apa laporan sebagaimana yang dikehendaki di bawah undang-undang berkaitan dengan kes tersebut telah tersedia; atau
- (b) keputusan representasi telah diperoleh.

PERAKUAN SEGERA ATAU PERMOHONAN SEGERA BAGI KES JENAYAH

11. Pihak-pihak boleh memfailkan perakuan segera atau permohonan segera bagi kes jenayah sekiranya perlu dan Mahkamah akan memberikan arahan lanjut kepada pihak-pihak berhubung dengan perkara tersebut.

TATACARA PENGENDALIAN KES JENAYAH

Penetapan Jumlah Kes

12. Penetapan kes harian di Mahkamah hendaklah tidak melebihi jumlah yang berikut:

Mahkamah	Jumlah Kes
Mahkamah Persekutuan	(a) Empat (4) perbicaraan rayuan; dan/atau (b) Satu (1) keputusan
Mahkamah Rayuan	(a) Empat (4) perbicaraan rayuan; (b) Satu (1) sambung bicara; dan/atau (c) Satu (1) keputusan

Mahkamah	Jumlah Kes
Mahkamah Tinggi	(a) Satu (1) bicara / sambung bicara; (b) Tiga (3) perbicaraan rayuan; dan/atau (c) Satu (1) keputusan
Mahkamah Sesyen dan Mahkamah Majistret	(a) Permohonan reman, pertuduhan baharu dan permohonan jenayah pelbagai tertakluk kepada permohonan / pertuduhan yang difailkan; (b) Satu (1) bicara / sambung bicara; (c) Lima (5) pengakuan salah / fakta dan hukuman / tarik balik pertuduhan / kes-kes yang sedia untuk dipindahkan ke Mahkamah Tinggi; dan / atau (d) Satu (1) keputusan

13. Walau apa pun peruntukan di perenggan 12, apa-apa perubahan berhubung dengan penetapan jenis prosiding dan jumlah prosiding boleh dibuat berdasarkan arahan yang akan dikeluarkan dari semasa ke semasa seperti yang berikut:

Bil.	Kuasa Untuk Mengeluarkan Arahān	Mahkamah
(a)	YAA Ketua Hakim Negara	Mahkamah Persekutuan
(b)	YAA Presiden Mahkamah	Mahkamah Rayuan
(c)	YAA Hakim Besar Malaya	Mahkamah Tinggi Malaya, Mahkamah Sesyen dan Mahkamah Majistret di Semenanjung
(d)	YAA Hakim Besar Sabah dan Sarawak	Mahkamah Tinggi, Mahkamah Sesyen dan Mahkamah Majistret di Sabah dan Sarawak

Pengendalian Prosiding Rayuan di Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan dan Mahkamah Tinggi

14. Semua prosiding bagi rayuan hendaklah ditetapkan secara berperingkat mengikut masa yang ditetapkan dan seboleh-bolehnya hendaklah diselesaikan pada hari yang sama.

15. Pihak-pihak hendaklah hadir mengikut masa yang telah ditetapkan dan Timbalan Pendakwa Raya hendaklah memastikan bahawa hanya tertuduh / tertuduh-tertuduh yang dipanggil sahaja dibenarkan untuk berada dalam Mahkamah terbuka.

16. Bagi tertuduh / tertuduh-tertuduh yang diwakili oleh peguam, sekiranya pihak-pihak bersetuju—

- (a) kehadiran tertuduh / tertuduh-tertuduh secara fizikal di Mahkamah terbuka boleh dikecualikan; dan
- (b) tertuduh / tertuduh-tertuduh boleh menyertai persidangan melalui teknologi komunikasi jarak jauh bersama peguam dari tempat tahanan.

Pengendalian Prosiding Bicara / Sambung Bicara

17. Semua prosiding bicara / sambung bicara hendaklah dijalankan sehingga selesai mengikut tempoh masa yang ditetapkan dan sebarang penangguhan adalah tidak dibenarkan.

18. Timbalan Pendakwa Raya / Peguam hendaklah memastikan bahawa hanya saksi—

- (a) yang telah disenaraikan untuk hadir pada hari dan masa yang telah dijadualkan untuk memberi keterangan sahaja yang dibenarkan hadir ke Mahkamah pada tarikh yang dijadualkan; dan
- (b) yang dipanggil untuk memberi keterangan sahaja dibenarkan untuk berada dalam Mahkamah terbuka.

19. Setiap sesi perbicaraan akan berjalan selama 90 minit dan masa rehat hendaklah diberikan selepas setiap sesi.

Pengendalian Prosiding Pengakuan Salah / Fakta Dan Hukuman / Tarik Balik Pertuduhan / Kes Yang Sedia Untuk Dipindahkan Ke Mahkamah Tinggi Dan Keputusan

20. Semua prosiding Pengakuan Salah / Fakta Dan Hukuman / Tarik Balik Pertuduhan / Kes Yang Sedia Untuk Dipindahkan Ke Mahkamah Tinggi dan Keputusan hendaklah ditetapkan secara berperingkat dan pihak-pihak hendaklah hadir mengikut masa yang telah ditetapkan.

BUDI BICARA MAHKAMAH

21. Walau apa pun peruntukan yang terkandung dalam Arahan ini, Mahkamah boleh menggunakan budi bicara dalam menentukan tatacara dan perkara berkaitan pengendalian prosiding kes jenayah semasa tempoh Pelan Pemulihan Negara.

PEMBATALAN

22. Arahan ini membatalkan Arahan Mengenai Pengendalian Prosiding Kes Jenayah Di Mahkamah Semasa Tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) yang telah dikeluarkan pada 20 Januari 2021.

TARIKH PERMULAAN KUAT KUASA

23. Arahan ini mula berkuat kuasa pada **5 Julai 2021**.

TUN TENGKU MAIMUN BINTI TUAN MAT

Ketua Hakim Negara
Istana Kehakiman
Putrajaya

SALINAN KEPADA:

YAA Presiden Mahkamah Rayuan
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

YAA Hakim Besar Malaya
Mahkamah Persekutuan Malaysia
Istana Kehakiman
Putrajaya

YAA Hakim Besar Sabah dan Sarawak
Mahkamah Persekutuan Malaysia
Istana Kehakiman
Putrajaya

YBhg. Peguam Negara
Jabatan Peguam Negara Malaysia
No. 45, Persiaran Perdana,
Presint 4, 62100 Putrajaya

Ketua Pendaftar
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Timbalan Ketua Pendaftar
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Rayuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Tinggi Malaya
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Tinggi Sabah dan Sarawak
Kota Kinabalu
Sabah

Pendaftar
Mahkamah Rendah Malaya
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Rendah Sabah & Sarawak
Kota Kinabalu
Sabah

Pustakawan
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Yang Dipertua
Majlis Peguam Malaysia
Kuala Lumpur

Presiden
Sabah Law Society
Sabah

Presiden
Advocate Association of Sarawak
Sarawak